

БІОЛОГІЧНІ ДАНІ ЩОДО СИНДРОМУ МЕТРИТ-МАСТИТ-АГАЛАКТІЯ СВИНОМАТОК У ГОСПОДАРСТВАХ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Кліменко С. С., Руденко А. Ф.

Луганський національний аграрний університет

У статті наведені дані щодо вивчення основних етіологічних чинників при клінічному та субклінічному перебігу симптомокомплексу ММА свиноматок. Вивчення бактеріальних мікробіоценозів синдрому ММА проводили у 8 господарствах Луганської області. Одержані нами дані свідчать про те, що при синдромі ММА свиноматок основними етіологічними чинниками є асоціації умовно патогенних мікроорганізмів, які представлені 44 асоціаціями по 2-3 співчлена. Одержані дані є важливими для більш глибокого усвідомлення етіологічної ролі умовно-патогенної мікрофлори при пневмоентеритах поросят.

Одержання здорового приплоду в свинарстві в першу чергу залежить від рівня годівлі, стану здоров'я і умов утримання свиноматок, а також їх високої молочної продуктивності [1].

У свиноматок у молочних залозах нерідко спостерігаються запальні процеси – мастити, що надалі переходять у комплекс метрит-мастит-агалактія (ММА) із частковим або повним припиненням лактації [2, 3]. Однак дана проблема свинарства дотепер недостатньо вивчена, не реєструється у ветеринарній звітності, а при виникненні захворювання належним чином не проводяться лікувально-профілактичні заходи.

За даними ряду авторів [4, 5], мастити свиноматок мають значне поширення й становлять понад 10 % випадків від загальної інфекційної патології. Запальні процеси, як правило, виникають у перші дні після опоросу, але можуть реєструватися також під час ранньої і глибокої поросності та після відлучення порослят [3], супроводжуючись залученням у патологічний процес одночасно декількох молочних пакетів. Крім цього, встановлені факти зараження порослят колібактеріозом, стрептокозом, анаеробною ентеротоксемією через молоко свиноматок, хворих маститами [6, 7, 8, 9].

Мета роботи. Вивчити роль умовно-патогенної мікрофлори в етіології розвитку синдрому ММА свиноматок у господарствах Луганської області.

Матеріали і методи дослідження. Дослідження щодо вивчення бактеріальних мікробіоценозів при синдромі захворювань ММА свиноматок проводили у 8 господарствах Луганської області.

Бактеріологічні дослідження патологічного матеріалу проводили у лабораторії вивчення факторних захворювань молодняка факультету ветеринарної медицини Луганського НАУ.

Від свиноматок при клінічному та субклінічному перебігу симптомокомплексу ММА в період супоросності та після відйому порослят відбирали проби молока з уражених і суміжних з хворими пакетів та ексудат з шийки матки.

Результати дослідження. Для вивчення мікробного складу у свиноматок, хворих на симптомокомплекс ММА, нами було проведено бактеріологічне дослідження ексудату шийки матки та молока від 19 свиноматок. Результати досліджень наведені в таблиці.

Таблиця – Результати бактеріологічного дослідження свиноматок, хворих на симптомокомплекс ММА

Бактерії	Всього	Слиз матки		Молоко		
	<i>Абс.число</i> %	чиста культ.	асоціація	чиста культ.	асоціація	
<i>E. coli</i>	31/47,7	3/4,6	6/6,2	7/10,8	15/23,1	
<i>P. aeruginosa</i>	1/1,5	-	1/1,5	-	-	
<i>P. vulgaris</i>	2/3,0	-	-	1/1,5	1/1,5	
<i>S. aureus</i>	3/4,5	-	2/3,0	1/0,8	-	
<i>S. epidermidis</i>	23/35,4	8/12,3	3/4,5	-	12/18,5	
<i>S. pyogenes</i>	4/6,0	-	1/1,5	1/1,5	2/3,0	
<i>S. pneumonia</i>	1/1,5	-	1/1,5	-	-	
Всього	<i>Абс.число</i> %	65/100,0	11/16,9	14/21,5	10/15,4	30/46,1

Примітка: чисельник – виділено культур; знаменник – процент від загального числа; «-» – мікроорганізмів не виділено

Як свідчать наведені дані (таблиця), у свиноматок, хворих на симптомокомплекс ММА, було ізольовано 65 культур 7 видів умовно патогенних бактерій. Частіше за все виділяли *E. coli* (47,7 %), *S. epidermidis* (35,4 %), *S. pyogenes* (6,0 %), *S. aureus* (4,5 %); рідше – *P. vulgaris* (3,0 %), *P. aeruginosa* (1,5 %), *S. pneumonia* (1,5 %). При цьому, з ексудату матки виділили 25 культур, які були представлені наступними видами: *S. epidermidis* (16,8 %), *E. coli* (13,8 %), *S. aureus* (3,0 %). Частка культур *P. aeruginosa*, *S. pyogenes*, *S. pneumonia* в сумі складала (4,5 %). При дослідженні молока всього було ізольовано 40 культур 5-ти видів умовно-патогенних бактерій, а саме: *E. coli* (33,9 %), *S. epidermidis* (12,0 %), *S. pyogenes* (4,5 %), *P. vulgaris* (3,0 %), *S. aureus* (1,5 %).

Дані таблиці також вказують, що при симптомокомплексі захворювань свиноматок на ММА з ексудату матки ізолювали 11 (16,9 %) чистих культур 2-х видів: *S. epidermidis* (12,3 %), *E. coli* (4,6 %); в складі асоціації було виділено 19 (23,2 %) культур 6-ти видів, а саме: *E. coli* (9,2 %), *S. epidermidis* (4,5 %), *S. aureus* (3,0 %), *P. aeruginosa* (1,5 %), *S. pyogenes* (1,5%), *S. pneumonia* (1,5%). З молока в складі асоціацій виділили 30 (46,1 %) культур наступних видів: *E. coli* (23,1 %), *S. epidermidis* (18,5 %), *S. pyogenes* (3,0 %), *P. vulgaris* (1,5 %), у чистій культурі з молока було ізольовано 10 (15,4 %) культур 3-х видів *E. coli* (10,8 %), *S. pyogenes* (1,5 %), *S. aureus* (1,5 %). *P. vulgaris* (1,5 %).

Кількісний склад ізольованих асоціацій умовно патогенних мікроорганізмів при синдромі ММА був представлений 44 асоціаціями по 2-3 співчлена, видовий склад яких представлений 8-ма варіантами: *E. coli* + *P. aeruginosa* + *S. pyogenes* (9,0 %); *E. coli* + *S. epidermidis* + *S. aureus* (9,0 %); *E. coli* + *S. epidermidis* (9,0 %); *S. aureus* + *S. epidermidis* (4,5 %); *E. coli* + *P. vulgaris* + *S. epidermidis* (18,5 %); *E. coli* + *S. pyogenes* + *S. epidermidis* (22,7 %); *E. coli* + *S. epidermidis* (22,7 %); *E. coli* + *S. pyogenes* (4,5 %).

Нами було піддано також серологічній ідентифікації 31 культура кишкової палички наступних внаслідок чого була встановлена їх належність до серогруп: O4 (12,9 %), O8 (54,8 %), O26 (25,8 %). Одну культуру (3,2 %) *E. coli* серогрупи O101 ізолювали тільки з слизу матки. При дослідженні молока було ізольовано кишкову паличку серогрупи O115 (3,2 %), яка не зустрічалася при дослідженні ексудату з матки хворих тварин.

Таким чином, наведені вище дані переконливо демонструють, що симптомокомплекс захворювань свиноматок на ММА у першу чергу викликають асоціації умовно патогенних мікроорганізмів наступних видів: *E. coli*, *S. epidermidis*, *S. pyogenes* рідше *P. aeruginosa*, *S. aureus*, *P. vulgaris*, *S. pneumonia*.

Висновки. 1. При вивченні мікробного ценозу складу синдрому ММА свиноматок у 8-ми господарствах Луганської області при, було ізольовано 65 культур 7-ми видів умовно патогенних бактерій: *E. coli* серогруп O4, O8, O26, O101, O 115, *S. epidermidis*, *S. pyogenes*, *S. aureus*, *P. vulgaris*, *P. aeruginosa*, *S. pneumonia*.

2. Склад ізольованих асоціацій умовно патогенних мікроорганізмів при синдромі ММА представлений 44 асоціаціями по 2-3 співчлена.

3. Видовий склад ізольованих асоціацій представлений 8 варіантами: *E. coli* + *P. aeruginosa* + *S. pyogenes* (9,0 %), *E. coli* + *S. epidermidis* + *S. aureus* (9,0 %), *E. coli* + *S. epidermidis* (9,0 %), *S. aureus* + *S. epidermidis* (4,5 %), *E. coli* + *P. vulgaris* + *S. epidermidis* (18,5 %), *E. coli* + *S. pyogenes* + *S. epidermidis* (22,7 %), *E. coli* + *S. epidermidis* (22,7 %), *E. coli* + *S. pyogenes* (4,5 %).

Перспективи подальших досліджень. Вивчення ізольованої з органів свиноматок і поросят, хворих на шлунково-кишкові, респіраторні та змішані захворювання мікрофлори, а також її ідентифікації, дає більш глибоке розуміння ролі умовно патогенної мікрофлори у виникненні пневмоентеритів поросят.

Список літератури

- I. Sriraman, P. K. Common diseases of pigs / P. K. Sriraman, K. K. Reddy, P. Audeyya // Livestock Adviser. - 1989. - Vol. 14. № 5. - P. 50-56. 2. Хлопицкий, В. П. Эффективность некоторых препаратов при заболеваниях матки и молочной железы / В. П. Хлопицкий, Ю. А. Конопелько, В. А. Ямбаев, [и др.] // Ветеринария. - 2008. - №3. - С. 9-13. 3. Wiest J. Das Mastitis-Metritis-Akgalaktie-Syndrom der Sauen - Der MMA-Komplex / J. Wiest // Tierarztl. Umsch. - 1985. - Vol. 40. № 5. - S. 374-375. 4. Ключников, А. Г. Йодсодержащие средства при метрит-мастит-агалактии у свиноматок / А. Г. Ключников, А. В. Егунова // Ветеринария. - 2008. - №1. - С. 31-32. 5. Бирюков, М. В. Микробиоценоз полового тракта свиноматки / М. В. Бирюков // Ветеринарный консультант. - 2003. - №3. - С. 4. 6. Хлопицкий, В. П. Эффективность некоторых препаратов при заболеваниях матки и молочной железы / В. П. Хлопицкий, Ю. А. Конопелько, В. А. Ямбаев, [и др.] // Ветеринария. - 2008. - №3. - С. 9-13. 7. Баланеску, С. Д. Послеродовые осложнения у свиноматок и гастроэнтерит новорожденных поросят / С. Д. Баланеску // Ветеринария. - 1986. - №11. - С. 50-51. 8. Мисайлов, В. Первичная слабость родов, мертворождаемость поросят и послеродовые заболевания

свиноматок / В. Мисайлов, В. Коцарев // Свиноводство. – 2005. – №4. – С. 22-25. 9. Попов, Ю. Г. Профилактика и лечение мастита у свиноматок и диареи у поросят-сосунов / Ю. Г. Попов // Ветеринарный консультант. – 2003. – №3. – С. 6.

BIOLOGICAL DATA AT THE SYNDROME METRIT – MASTITIS – AGALACTIA OF SOWS IN FARMS OF LUGANSK REGION

Klimenko S. S., Rudenko A. F.
Lugansk National Agrarian University

Data concerning the study of the major etiologial factors in clinical and subclinical course of the complex MMA sows are presented in the article. Study of bacterial microbiocenoses of the syndrome MMA conducted in 8 farms of Lugansk Region. Got by us information testify that at the syndrome MMA of sows basic etiologic factors are associations of conditionally pathogenic microorganisms which are presented 44 associations for 2-3 fellow members. Got by us information is important for more deep study of etiologic value de bene esse of pathogenic microflora at pnevmoenteritakh piglets.

УДК 619:614.48:616.9:[636:612.014.014.46]

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ БАКТЕРИЦИДНИХ ЗАСОБІВ У ТВАРИННИЦТВІ

Коваленко В.Л.

Інститут ветеринарної медицини НААНУ, м. Київ

У даній статті представлені дослідження та розробка біологічних і технологічних основ системи дезінфекції діамантом та комплексом нової діючої речовини, до складу якої входить наносрібло, які призначені для тваринницьких, птахівничих і харчових переробних підприємств, що забезпечує ефективне знезаражування, екологічну чистоту проведених заходів, безпеку для персоналу та тварин. При обробці повітря, поверхні приміщень та поверхонь устаткування розчинами препаратів за експозиції 60 хвилин є можливість домогтися максимального зниження рівнів мікробної контамінації.

Дезінфекція є одним з найважливіших напрямків у комплексі заходів щодо боротьби із заразними хворобами. У силу ряду обставин у цей час дезінфекція здобуває більш високу значимість у профілактиці та ліквідації інфекцій. До числа важливих обставин варто віднести насамперед недостатність фінансування і пов'язану з цим складність підтримки санітарних режимів у тваринницьких та птахівничих підприємствах, що в значній мірі впливає на поширену тенденцію росту числа інфекцій і ускладнень захворювань.

Варто сказати і про зміну мікробного фону, як наслідок адаптації мікрофлори до застосовуваних препаратів. Усе частіше виявляються штами мікроорганізмів, які стійкі до традиційних дезінфектантів, поширення одержують збудники недостатньо чутливі до зовнішніх впливів [1, 2].